

Diplomová práce

Ing. arch. Jiří Kupka, Ph.D. Liturgický prostor. Teologická reflexe uspořádání kostela se zřetelem na konkrétní návrh zařízení kostela svaté Markéty v Strakoncích

Oponent: Mgr. Ing. Aleš Opatrný, Th.D.

Posudek oponenta

Práce přináší nejprve stručný přehled vývoje sakrální architektury a potom se podrobně zabývá liturgickým prostorem kostela a to po stránce architektonické i teologické. Opírá se při tom o široký a vhodně volený výběr literatury. Pozornost, věnovaná architektonickým, estetickým liturgickým a funkčním hlediskům, je zde pozoruhodně vyvážená. Osnova práce je logická a je v práci dobře dodržovaná. To přispívá k její přehlednosti. Neúplnost některých probíraných témat, kterou by pozorný odborník mohl konstatovat, není na chybu. Téma i zadaný rozsah diplomové nevyžaduje ani neumožňuje úplnost pojednání o vývoji sakrálního prostoru ve všech jeho aspektech. Spíš by přehlednosti práce prospělo občasné škrtnání, které by dalo více vyniknout základní struktuře práce.

Práce nezanedbává teologické hledisko v pojednáních o kostele, liturgickém prostoru a jeho funkci, a autor se v této oblasti dobře orientuje. To je třeba zvláště vyzdvihnout, protože profese autora by ho mohla „svádět“ k preferování pouze architektonických a estetických hledisek, ale on těmto „svodům“ úspěšně čelí. Rovněž je třeba vyzdvihnout autorovu věcnost a noblesu, se kterou se vyjadřuje jasně, diferencovaně a přitom vlně o sakrálních novostavbách, postavených v naší zemi po roce 1990 a o okolnostech jejich vzniku.

Za velmi vhodné považuje oponent striktní oddělení studijní části od vlastního návrhu úprav strakonického kostela co do obsahu a stylu. Ve studijní části totiž autor představuje svůj pohled na téma, opřený o vhléd do literatury, ale nesklouzává do pozice jakéhosi quasi-autora, který by opravoval to, o čem referuje.

Návrhem uspořádání kostela sv. Markéty autor dokazuje, že široké znalosti, vyjádřené v první části práce, nejsou nijak samoučelné a že s nimi dokáže velmi užitečně pracovat. Oponent se nepovažuje za kvalifikovaného odborníka, který by mohl posoudit návrh po stránce architektonické, ale přesto si dovolí jako „uživatel“ liturgických prostorů vyzdvihnout jako velmi zdařilý autorův záměr vyznačit prostor presbytáře navrženým zvýšeným stupněm, který pohledově prostor oltáře vyznačuje a přitom nijak neodděluje od ostatního prostoru.

Při vysokých kvalitách práce zamrzí některé formální nedostatky v citacích, které nejsou jen prohrěškem proti normám, ale v někdy také ztěžují čtenáři využitelnost textu. Rozhodně by se neměl kombinovat dvojitý systém citování (str. 47). V teologickém textu nebývá zvykem doslovné uvádění biblického textu v poznámce pod čarou, uvádí se jen zkratka knihy, kapitola a verš. Obsah poznámek je občas „přetěžován“, citované delší pasáže by patřily spíše do vlastního textu (např. pozn. 129, 193 a jiné), bez některých by se text vůbec obešel (např. pozn. 130 nebo 196). Text sice obohacuje, ale příliš nezdobí značné množství sekundárních citací, navíc někde chybí řádný údaj o primárním prameni, na který sekundární pramen odkazuje (např. pozn. 136, 188 a j.). Nepřípustná je citace bez jakéhokoliv údaje, kromě jména autora (str. 44 nahoře - Braque).

Přes tyto výhrady hodnotím práci jako nadprůměrně zdařilou a přimlouval bych se (po odborné revizi liturgikem) o využití její studijní části jako studijního textu, přístupného širší veřejnosti. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 10.5.2005

.....
podpis oponenta diplomové práce